

1998-06-26

231-7335-97

Till enligt
SÄNDLISTA

Bildande av naturreservatet Aspbladsmossen samt upphävande av reservatet Aspbladsmossen med dispensabla föreskrifter, Uppsala kommun

UPPGIFTER OM RESERVATET

Områdets benämning :	Aspbladsmossen
Objektsnummer:	03-02-050
Kommun :	Uppsala
Fastigheter :	Del av Sotter 1:4 och Burvik 5:2
Lägesbeskrivning :	Området är beläget ca 6 km ost-sydost om Knutby. Läget framgår av bifogad karta, se bilaga A.
Koordinat i rikets system :	x= 66 43 0, y= 16 42 8
Koordinat enligt natur- vårdsregistret :	11I 8I 30 28
Topografisk karta :	11I Uppsala NO
Ekonomisk karta :	118 88
Gränser :	Området omfattar land och har markerats på bifogad karta, bilaga B.
Area :	ca 32 ha
Naturvårdsförvaltare :	Länsstyrelsen i Uppsala län
Markägare :	Hargs Egendom AB

GRUND FÖR BESLUTET

Beskrivning av området

Naturreservatet Aspbladsmossen omfattar dels ett varierat och hydrologiskt orört myrområde omgärdat av brukad barrskog, dels en faunistiskt och floristiskt rik blandskog belägen norr om myren.

Den egentliga Aspbladsmossen innehåller två svagt välvda, delvis tallbevuxna mossepartier som omges av laggkärr och sumpskog. Mossedelarna har en fast matta av ristyp med rostvitmossa, *Sphagnum fuscum*, som dominerande vitmossa. I fältskiktet dominerar ljung, vilket är ovanligt på mossar i regionen. I övrigt förekommer t ex skvattram, odon, hjortron, rosling, tranbär och tuvull. Laggen har varierande bredd och utgörs av ett mjukmattekärr av starr-uddvitmossatyp bevuxet med björk, al, ask, gran, tall, brakved och en. I övrigt växer t ex skvattram, flaskstarr, ekorrbär, sjöfräken, nålstarr, hirstarr, korallrot och flera brunmossearter. I sydväst växer en sumpbarrblandskog av örtstarrtyp. I nordost finns blandsumpskog med grövre tall. Myren vetter i sydost mot en glest barrskogsbevuxen brant.

Aspbladsmossen avvattnas mot norr via en bäck till ett öppet glupartat kärr vidare till glupen Herrgårdsdammen, en tidvis vattenfylld grop. Kärret är bevuxet med bl a tuvstarr, gråstarr, sjöfräken, ängsull, topplösa och kråklöver. Vattenståndsvariationerna i glupen Herrgårdsdammen tycks vara större än en meter. Ovanför högsta vattenståndet finns en lövträdsdominerad zon med asp, björk, ek och lind. I glupen finns spridda stora block och här växer t ex trådstarr, blåstarr, grenrör, kärrviol, gåsört och flera videarter.

Vattnet från Herrgårdsdammen rinner underjordiskt genom en ca 10 m hög, grovblockig moränvall. Öster om moränvallen övergår vattenflödet i en slingrande bäck. Området kring bäcken är bevuxet av främst gran med inslag av lind, ek, alm, ask, hassel, try och måbär. Fältskiktet är gräs- och örtrikt med bl a vårärt, trolldruva, lungört, skavfräken, stinksyska, ormbär, storrams, myskmadra, lundgröe, hässlebrodd, träjon och hultbräken. Bäckan ansluter i öster till ett dike som leder norrut genom naturreservatet.

Strax norr om Herrgårdsdammen växer en örtrik, under senare tid orörd löv-barrblandskog med förekomst av sällsynta vedinsekter. Den västra delen av skogen är barrdominerad. Förekomsten av död ved, framförallt av gran, men även av asp och tall är god. Den östra delen av skogen är lövdominerad och har karaktär av igenväxande hagmark. Här finns mycket grova, delvis döende ekar. I anslutning till ett dike som sträcker sig genom den norra delen av reservatet finns partier med fuktängsvegetation.

Reservatets främsta värden är knutna till de orörda hydrologiska och geologiska förhållandena, de botaniska och faunistiska värdena inom våtmarken och sumpskogarna samt den floristiskt och faunistiskt värdefulla löv-barrblandskogen.

I Länsstyrelsens naturvårdsprogram från 1987 har området erhållit mycket högt naturvärde. I Naturvårdsverkets våtmarksinventering har objektet erhållit högsta naturvärde.

Området har stor betydelse för bevarandet av biologisk mångfald.

Referenser

Eriksson, P. 1997, Ekologisk landskapsplanering i Vällenområdet. Upplandsstiftelsen Rapport nr 5.

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987, Naturvårdsprogram för Uppsala län.

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1986, Inventering av våtmarker i Uppsala län. 1.

Nilsson P. M. 1975, Naturinventering av Bennebols naturreservat.

ÄRENDETS BEREDNING

I samband med att Bennebols naturreservat upplöstes bildades år 1990 ett reservat benämnt Aspbladsmossen med enbart föreskrifter om tillståndsplikt (s k dispensabelt reservat). Under år 1993 påbörjade Upplandsstiftelsen projektet "Ekologisk landskapsplanering för hotade arter och miljöer" kring sjön Vällen. Som en följd av arbetet avgränsades ett antal särskilt värdefulla områden som föreslogs skyddas som naturreservat. Naturvårdsverket och Länsstyrelsen uppdrog år 1995 åt Upplandsstiftelsen att under en treårsperiod ta fram underlag för beslut om naturreservat samt skötselplaner för ett tjugotal utvalda områden i Uppsala län. I uppdraget ingick även att se över fem dispensabla naturreservat, varav Aspbladsmossen är ett, belägna i Vällenområdet. Arbetet har bedrivits i samråd med Länsstyrelsen och markägaren. Uppdraget redovisades under våren 1998.

Förhandlingar med markägaren har skett och avtal om intrångsersättning tecknats. Förslaget har förelagts markägaren och sakägare enligt 11 § naturvårdsförordningen (1976:484) och remitterats. Synpunkter har beaktats i förslaget.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar Länsstyrelsen det område som markerats på kartbilaga B som naturreservat, benämnt Aspbladsmossen.
Länsstyrelsen upphäver med stöd av 12 § samma lag, med verkan fr o m den dag detta beslut vinner laga kraft, beslut om naturreservatet Aspbladsmossen enligt 7 § naturvårdslagen som Länsstyrelsen meddelade den 26 januari 1990 (dnr 231-0063-89).

./B

ÄNDAMÅL MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet är att

- skydda och bevara de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna, den relativt orörda skogen, de hydrologiskt opåverkade våtmarkerna samt det växt- och djurliv som är förknippat med nämnda förhållanden,
- i den mån det inte strider mot bevarandeintressena, tillåta och med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området.

Reservatsområdet skall lämnas för fri utveckling, med undantag för åtgärder som förstärker eller bevarar vissa naturvärden enligt skötselplan. Dessa åtgärder består i

- frihuggning av ädellövträd för att befrämja en ljuskrävande fauna och flora,

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård - och förvaltningsbestämmelser skall gälla för reservatet.

- A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatsområdet
-

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, spränga, muddra, schakta, plöja, dämna, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdika eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning.
2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats, stig, spång, brygga eller annan anläggning
3. dra fram mark - eller luftledning,
4. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med reservatsområdets skötsel,
5. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,

6. tillföra växtnäringsämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
7. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet med undantag för,
 - absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,
 - åtgärder enligt nedanstående skötselplan,
 - underhåll av befintlig enkild väg och ledningar,
8. införa för trakten i dag främmande växt- eller djurart/ras,
9. sätta upp saltsten eller utfodra vilt med undantag för stödåtgärder för utrotningshotad art,
10. framföra motordrivet fordon med undantag för
 - erforderlig körning i samband med brandbekämpning,
 - körning i samband med skötsel av reservatsområdet,
 - körning med mindre fordon t. ex. järnhäst eller motsvarande för uttransport av fälld älg,
11. upplåta mark för ridning, camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon.

Dessutom gäller :

12. Föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även för markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t. ex. jakt.

- B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
-

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att

1. reservatsområdets gränser märks ut i terrängen och att informationstavlor sätts upp i anslutning till reservatsområdet,
2. erforderliga åtgärder vidtas för att iordningställa och underhålla anläggningar och anordningar enligt nedanstående skötselplan och de principer som anges i planen,
3. naturvårdande åtgärder som gagnar reservatets syfte vidtas inom reservatsområdet. Sådana åtgärder kan t ex vara avverkning av planterad gran eller röjning och gallring på igenväxande hagmark enligt anvisningar i skötselplanen.

- C Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktkta inom reservatsområdet
-

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar skall förbud gälla att

1. gräva, hacka eller på annat sätt skada jordytan,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, gräva upp eller plocka blommor, gräs, mossor, lavar, svampar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag med undantag för plockning av matsvamp och bär,
3. fånga eller bortföra djur, bortföra ägg eller bo eller medvetet störa djurlivet,
4. rida annat än på befintlig enskild väg,
5. tälta mer än ett dygn i följd,
6. medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplat,
7. framföra motordrivet fordon,
8. anordna orienteringsverksamhet eller snitslade spår.

D Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Naturvårdsförvaltare.

Länsstyrelsen är naturvårdsförvaltare.

2. Skötselplan.

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa nedanstående skötselplan.

SKÖTSELPLAN

Syfte med naturvårdsförvaltningen

Att bevara reservatsområdets höga naturvärden genom att lämna området för fri utveckling med undantag för åtgärder som framgår av skötselplanen.

Att genom att vidta smärre åtgärder öka naturvärdet, tillgängligheten och allmänhetens möjligheter till naturupplevelser.

Disposition och skötsel av mark och vatten

Beskrivning

Naturförhållandena beskrivs i avsnittet "Beskrivning" ovan.

Övergripande mål

Området lämnas för fri utveckling med undantag för den igenväxande hagmarken i den nordöstra delen av reservatsområdet, där grov ek och övriga grova lövträd bör friställas och återväxt av solitära lövträd tillses.

Riktlinjer och åtgärder

Skötselområde A

Beskrivning: Våtmark innefattande tallmosse samt flera olika typer av kärr och sumpskog.

Mål: Orörda våtmarker.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde B

Beskrivning: Gles barrnaturskog på hällmark och i brant samt fuktig delvis sumpskogsartad äldre skog i anslutning till den öppna våtmarken.

Mål: Barrskog med naturskogskvaliteter och skyddszon för våtmarken.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde C

Beskrivning: Blockrik granskog vid bäck. Visst ädellövträdsinslag och rik lundflora.

Mål: Naturskog.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde D

Beskrivning: Naturligt föryngrad ungskog huvudsakligen på hällmark. Stor björkandel och viss förekomst av ek i trädsiktet.

Mål: Naturskog

Åtgärder: Inga.

Skötselområde E

Beskrivning: Äldre blandskog. God tillgång på död ved, främst gran men även tall, asp, björk och ek. I öster finns ädellövsinslag och lundflora.

Mål: Naturskog.

Åtgärder: I princip inga. Vid behov frihuggning av ek eller eklågor där beskuggning hotar en solgynnad flora och/eller fauna.

Skötselområde F

Beskrivning: Hagmark i ett framskridet igenväxningsstadium. Trädsiktet lövdominerat. Enstaka grova ekar. Gott om gran i underväxten.

Mål: Gynnande och bibehållande av flora och fauna knuten till solitära lövträd, främst ek.

Åtgärder: Avveckling av ung gran samt vid behov fortsatt regelbunden gallring/röjning för friställning av ek och andra grova lövträd samt återväxt av dessa.

Vägar

Den skogsbilväg som sträcker sig längs områdets nordöstra kant, får underhållas enligt föreskrifter i reservatsbeslutet. Nödvändiga röjningar i anslutning till denna väg får utföras.

Faunavård - jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lag.

Befintliga jakttorn får vidmakthållas, men inga nya får uppföras.

Siktröjning är inte tillåten.

Utfodring av jaktbart vilt får inte förekomma.

Stödåtgärder får vidtas för hänsynskrävande eller utrotningshotade djurarter.

Anordningar för rekreation och friluftsliv

Beskrivning

Reservatet gränsar i norr och nordost mot en skogsbilväg, vilken utgår från väg 282 vid Sotter. Det finns en vägbom ca 600 meter sydsydost om Sotter.

Övergripande målsättning

Friluftslivets intressen ska i huvudsak tillgodoses genom reservatsområdets naturliga förutsättningar. I den mån det inte strider mot bevarandeintressena är det tillåtet att med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom reservatet.

Riktlinjer och åtgärder.

Tillgänglighet

Nyckel till bommen på den enskilda vägen vid avfarten från väg 661 ska finnas för utlåning hos naturvårdsförvaltaren. Naturvårdsförvaltaren lämnar skälig ersättning för vägunderhåll.

Parkeringsplats

Ingen parkeringsplats anläggs.

Sanitära anordningar

Inga sanitära anordningar anläggs.

Renhållning

Naturvårdsförvaltaren svarar för eventuell städning och renhållning.

Information

Information om det skyddade området skall lämnas på informationsskyltar vid reservatsgränsen och vid parkeringen. Naturvårdsförvaltaren svarar för produktion, uppsättning och underhåll av dessa skyltar.

Informationsfolder bör tas fram. Länsstyrelsen svarar för produktion av foldern.

Utmärkning

Reservatet skall vara utmärkt enligt svensk standard (SIS 03 15 22).
Naturvårdsförvaltaren svarar för detta.

Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

Dokumentation

Naturvårdsförvaltaren skall kontinuerligt dokumentera utförda åtgärder, eventuellt slitage, andra förändringar i naturförhållanden m.m.

Finansieringen av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltning, utmärkning och basuppskyltning av reservatet bekostas av staten.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga D.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Ann - Cathrine Haglund samt ledamöterna Barbro Andersson, Ingrid Andersson, Anders Ekström, Gunnar Hedberg, Lennart Hedquist, Gunnar Hofring, Ingvar Karlén, Mats O Karlsson, Lars - Olof Lindell, Britt Pagard och Mats Sjöborg samt tjänstgörande suppleant Ing -Marie Gidlund.

1998-06-26

231-7335-97

I den slutliga handläggningen deltog länsråd Henricsson, chefsjurist Segerström, länsantikvarie Eklund, länsarkitekt Lundgren och avdelningsdirektör Hjelm, föredragande.

Ann-Cathrine Haglund

Lars Hjelm

BILAGOR

- A. Översiktskarta, skala 1 : 50 000
- B. Reservatskarta, skala 1 : 10 000
- C. Reservatskarta med skötselområden, skala 1 : 10 000
- D. Hur man överklagar

SÄNDLISTA

Till (delgivningskvitto)

Hargs Bruk AB, 742 95 HARGSHAMN

Hargs Egendom AB, 742 95 HARGSHAMN

Vattenfall Elförsörjning, 741 90 KNIVSTA

Uppsala kommun, Box 216, 751 04 UPPSALA

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Telekontoret, Box 621, 751 26 UPPSALA

För kännedom

Upplandsstiftelsen, Box 1833, 751 48 UPPSALA

Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA

Skogsvårdsstyrelsen i Uppsala län, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA

Lantmäterimyndigheten, Uppsala kommun, Box 216, 751 04 UPPSALA

Älvkarleby kraftverk, Linieavdelningen, Box 285, 751 05 UPPSALA

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

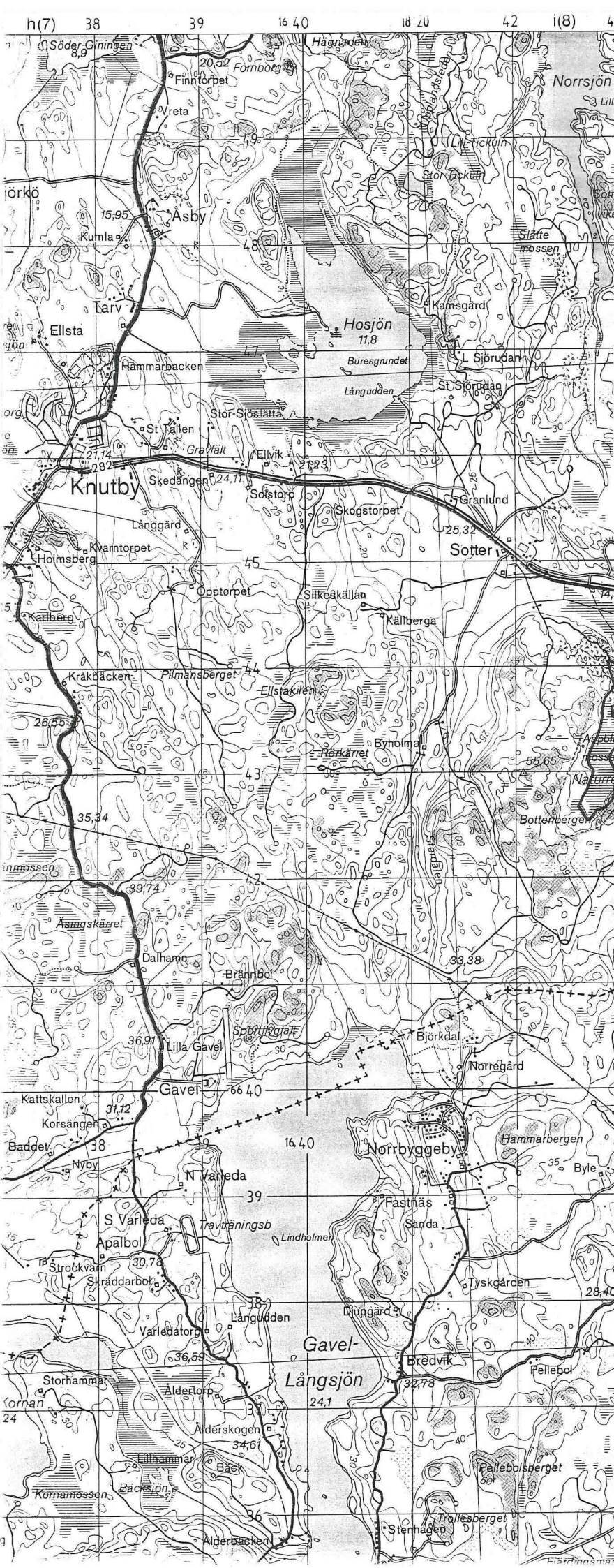
BESLUT

13(13)

1998-06-26

231-7335-97

miljö - och fiskeenheten, 25 ex.
kulturmiljöenheten
planenheten
näringslivs- och landsbygdsenheten
registreras i naturvårdsregistret
kungörelse i länets författningssamling
reservatspärmen/MN, PS

BILAGA A

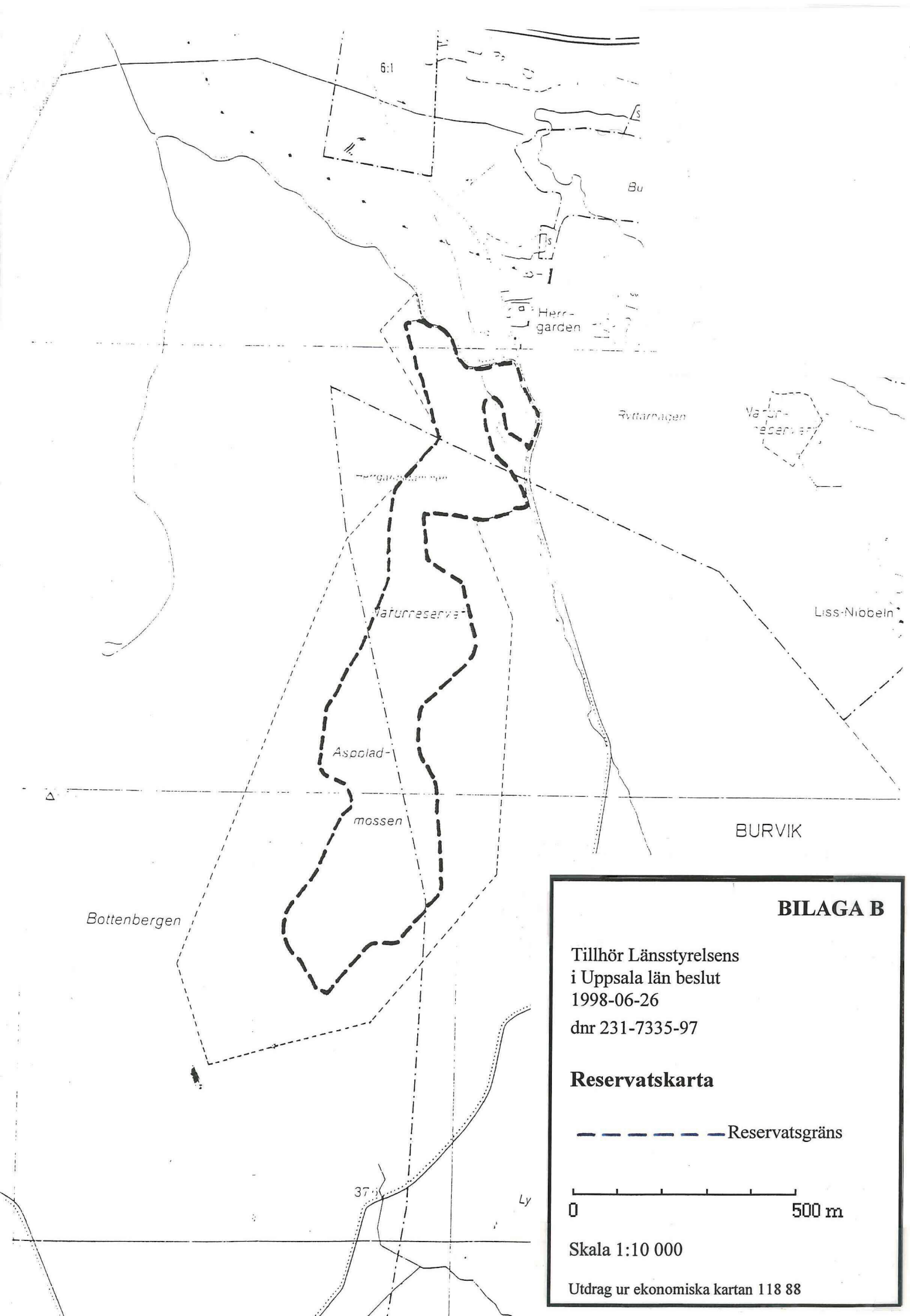
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
1998-06-26
dnr. 231-7335-97

Översiktskarta

— Reservats-
område

0 1 2 3 4 5 km

Skala 1:50 000

BILAGA B

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
1998-06-26
dnr 231-7335-97

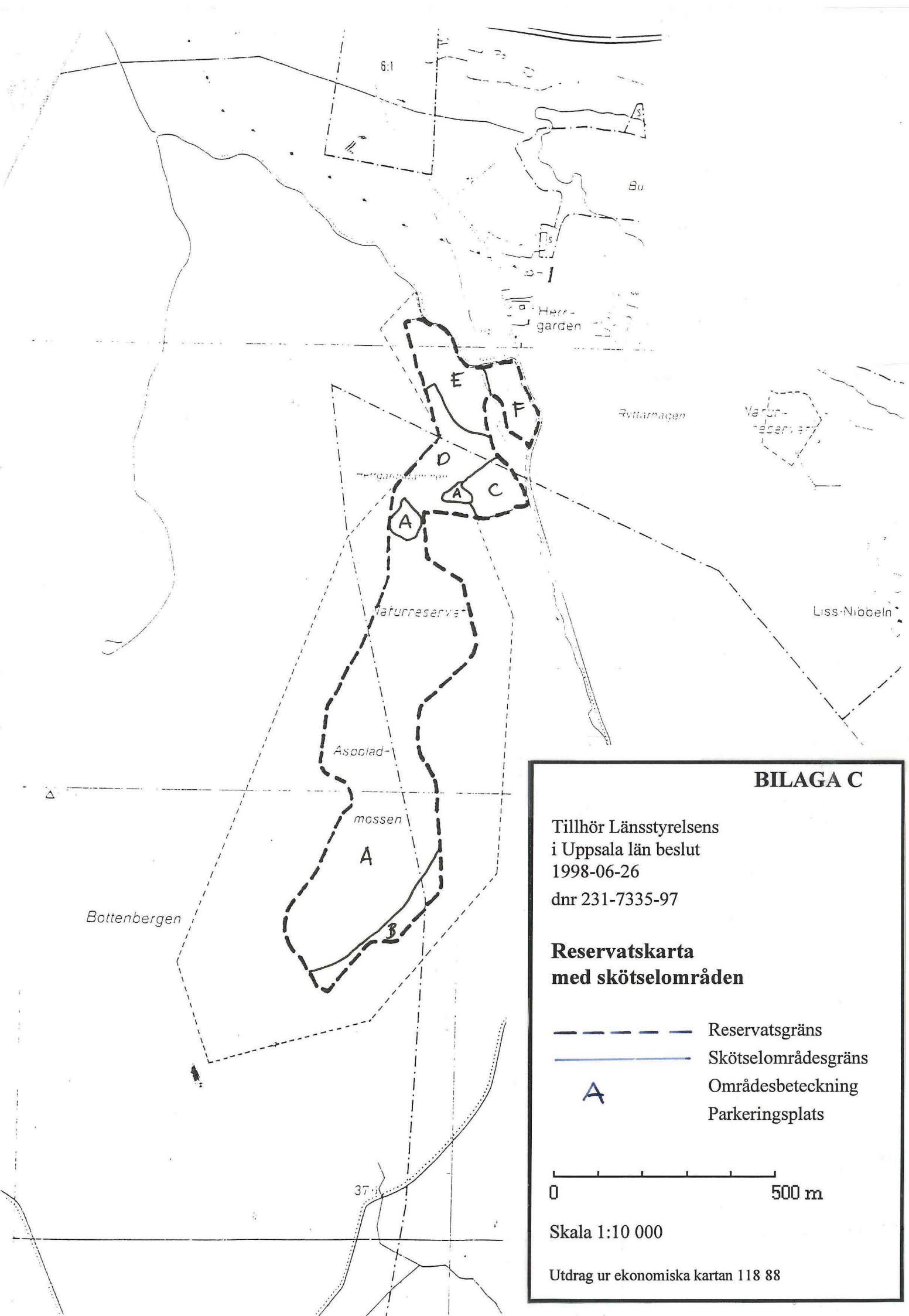
Reservatskarta

— — — — — Reservatsgräns

0 500 m

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska kartan 118 88

BILAGA C

Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
1998-06-26
dnr 231-7335-97

Reservatskarta med skötselområden

- Reservatsgräns
- Skötselområdesgräns
- A Områdesbeteckning
- Parkeringsplats

0 500 m

Skala 1:10 000

Utdrag ur ekonomiska kartan 118 88